

تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۰۲/۲۴		بسمه تعالی آموزش و پرورش شهرستان لنده امتحانات نوبت دوم (متوسطه دوم) آموزشگاه : حجاب	سوالات امتحان : فارسی (۱)	
ساعت امتحان : ۱۳ عصر			پایه : دهم تجربی-ریاضی	
وقت امتحان : ۶۰ دقیقه			نام و نام خانوادگی :	
تعداد سوال : ۳۰			نام دبیر : خانم عسکری	
بارم	اگر پند خردمندان به شیرینی نیاموزی فلک آن پند را روزی ، به تلخی ات بیاموزد			ردیف
۱/۵	<p>قلمروی زبانی (۷ نمره)</p> <p>معنی واژه های مشخص شده را با توجه به عبارت و شعر بنویسید.</p> <p>الف) زین <u>نمط</u> آن مست شده از غرور</p> <p>ب) و لیکن به ایشان <u>مولع</u> مباش</p> <p>ج) این جا آیینی ی <u>تجلی</u> همه تاریخ است.</p> <p>ح) نه تسلیم و سازش، نه <u>تکریم</u> و خواهش</p> <p>خ) ای که <u>ردای</u> حسین را در بر داری</p>			۱
۰/۵	<p>ب) املاي واژگان (۱/۵ نمره)</p> <p>نادرستی های املايي را در عبارت های زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید.</p> <p>الف) از یال و قارب به زیر آمد، از پستی پشت گذشت</p> <p>ب) وقتی که بیرون آمدیم هر که در مصلخ گرمابه بود همه بر پای خاسته بودند و نمی نشستند.</p>			۲
۱	<p>املاي درست واژگان را از داخل کمانک انتخاب کنید و بنویسید.</p> <p>الف) در خطاب آدمی ناطق بدی</p> <p>ب) این قصه عجیب ترین قصه هاست زیرا در آن هم (مهنّت ، محنت) بود و هم شادی</p> <p>ج) کمان را بمالید رستم به چنگ</p> <p>ه) ز آزار گرد آفرید و (هجیر ، حجیر)</p> <p>در نوای طوطیان (هاذق - حاذق) بدی</p> <p>به (شست - شصت) اندر آورده تیر خدنگ</p> <p>پر از درد بودند ، برنا و پیر</p>			۳
۰/۵	<p>با فعل خواهید گذشت (با حفظ شخص) امر و مضارع اخباری بنویسید.</p>			۴
۰/۵	<p>در جمله ی زیر نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>« نانا ئیل، من به تو شور و شوقی خواهم آموخت.</p>			۵
۰/۵	<p>هسته و وابسته گروه اسمی "رود خلق" را بنویسید.</p>			۶
۰/۵	<p>از دو جمله زیر کدام جمله (ساده/ مرکب) است مشخص کنید؟</p> <p>الف) آرام بود و چیزی نمی خواست .</p> <p>ب) همه حیرت کردند که زیرا کاری عجیب انجام داده بود!</p>			۷
۰/۵	<p>درباره کاربرد کلمه "را" در بیت زیر توضیح دهید.</p> <p>هدیه ها می داد هر درویش را</p> <p>تا بیابد نطق مرغ خویش را</p>			۸
۰/۵	<p>مصراع زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید.</p> <p>«بشد تیز رهام با خود و گیر»</p>			۹

۰/۵	معادل معنایی و هم آوای واژه داخل کمانک را بنویسید؟ لیکن خروس (غالب) ، حرکتی کرد نه مناسب حال درویشان	۱۰										
۰/۵	مترادف واژه های مشخص شده را بنویسید؟ الف) خاک مظهر فقر مخلوق در برابر <u>غنا</u> ی خالق است. ب) در <u>باره</u> بگشاد گردآفرید	۱۱										
۰/۵	قلمروی ادبی (۵ نمره) الف) آرایه های ادبی (۳ نمره) در عبارت و شعر زیر آرایه های ادبی « تشبیه » و « استعاره » را بیابید. الف) چون به بصره رسیدیم از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانند بودیم. ب) زین کاروانسرای ، بسی کاروان گذشت ناچار کاروان شما نیز بگذرد	۱۲										
/۵	واژه مشخص شده در بیت زیر چه نوع آرایه ادبی دارد؟ به خون گر کشی <u>خاک</u> من ، دشمن من بجوشد گل اندر گل از دشمن من	۱۳										
۰/۵	قافیه بیت زیر چه نوع آرایه ی ادبی دارد؟ از قیاسش خنده آمد خلق را کاو چو خود پنداشت صاحب دل را	۱۴										
۱	مفهوم کنایی قسمت مشخص شده در بیت زیر را بنویسید؟ چو سهراب <u>شیراوژن</u> او را بدید بخندید و <u>لب</u> را به دندان <u>گریذ</u> .	۱۵										
۱	هر یک از عبارات و اشعار گروه الف را با توجه به آرایه های موجود در گروه ب متصل کنید.	۱۶										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) شود کوه آهن چو دریای آب</td> <td>اگر بشنود نام افراسیاب</td> </tr> <tr> <td>ب) ای دفترهای شعری که مقاومت پیشه کردید</td> <td>اغراق (۲)</td> </tr> <tr> <td>ج) با صدای بلند می گفت: الها ! صد هزار مرتبه شکر که « شکر نعمت، نعمت افزون کند.»</td> <td>اضافه تشبیهی (۳)</td> </tr> <tr> <td>د) هنوز فضا از نم باران آکنده است، اما آفتاب فتح در سینه مومنین درخششی عجیب دارد.</td> <td>تضمین (۴)</td> </tr> </tbody> </table>		الف	ب	الف) شود کوه آهن چو دریای آب	اگر بشنود نام افراسیاب	ب) ای دفترهای شعری که مقاومت پیشه کردید	اغراق (۲)	ج) با صدای بلند می گفت: الها ! صد هزار مرتبه شکر که « شکر نعمت، نعمت افزون کند.»	اضافه تشبیهی (۳)	د) هنوز فضا از نم باران آکنده است، اما آفتاب فتح در سینه مومنین درخششی عجیب دارد.	تضمین (۴)
الف	ب											
الف) شود کوه آهن چو دریای آب	اگر بشنود نام افراسیاب											
ب) ای دفترهای شعری که مقاومت پیشه کردید	اغراق (۲)											
ج) با صدای بلند می گفت: الها ! صد هزار مرتبه شکر که « شکر نعمت، نعمت افزون کند.»	اضافه تشبیهی (۳)											
د) هنوز فضا از نم باران آکنده است، اما آفتاب فتح در سینه مومنین درخششی عجیب دارد.	تضمین (۴)											
۰/۵	در شعر زیر میان واژه ها مشخص شده چه آرایه ای را در ذهن تداعی می کند؟ الف) ارغوان جام عقیقی به <u>سمن</u> خواهد داد چشم <u>نرگس</u> به <u>شقایق</u> نگران خواهد شد ب) عشق شوری در <u>نهاد</u> ما <u>نهاد</u> جان ما در <u>بوته</u> ی سودا <u>نهاد</u>	۱۷										
۱	شعر حفظ یک بیت از اشعار شعر شعرخوانی که حفظ کردید را بنویسید .	۱۸										
۱	قلمروی فکری (۸ نمره) الف) معنی و مفهوم شعر (۲ نمره) معنی ابیات زیر را به نثر ساده امروزی بنویسید الف) از قیاسش خنده آمد خلق را کاو چو خود پنداشت صاحب دل را ب) فرود آمد از دژ به کردار شیر کمر بر میان ، بادپایی به زیر	۱۹										

۱	<p>(ب) مفهوم عبارات مشخص شده را در ابیات زیر بنویسید؟</p> <p>(الف) چون بسی ابلیس آدم روی هست پس به هر دستی نشاید داد دست</p> <p>(ب) عنان را بیچید گرد آفرید سمند سرافراز بر دژ کشید</p>	۲۰
۱/۵	<p>معنی عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>(الف) و او را با وزیر صحبتی بودی و این (مرد) پارسی هم دست تنگ بود وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند</p> <p>(ب) حریف مغلوب که تسلیم اختیار کرده بود ، مخذول و نالان استرحام می کرد .</p>	۲۱
۰/۵	<p>در متن زیر مفهوم عبارت مشخص شده را بنویسید.</p> <p>معلم دور نبود .</p>	۲۲
۰/۵	<p>مثل گندم نمای جو فروش مباش، آدمی را از چه بر حذر می دارد؟</p>	۲۳
۰/۵	<p>در عبارت زیر نویسنده بر چه چیزی تاکید دارد؟</p> <p>ای کاش « عظمت » در نگاه تو باشد و نه در آن چیزی که بدان نگاه می کنی .</p>	۲۴
۰/۵	<p>مفهوم مصراع دوم بیت زیر را بنویسید.</p> <p>من آزاده از خاک آزادگانم گل صبر ، می پرورد دامن من</p>	۲۵
۰/۵	<p>در بیت زیر منظور از بادپا چیست ؟</p> <p>فرود آمد از دژ به کردار شیر کمر بر میان ، بادپایی به زیر</p>	۲۶
۰/۵	<p>دریافت خود را از سروده زیر بنویسید؟</p> <p>با بدان کم نشین که صحبت بد گرچه پاکی تو را پلید کند</p> <p>آفتابی بدین بزرگی را لکه ای ابر ناپدید کند.</p>	۲۷
۰/۵	<p>با توجه به بیت زیر چرا رستم از رهام بر آشفت؟</p> <p>تهمت بر آشفت و با طوس گفت که رهام را جام باده است جفت</p>	۲۸
۰/۵	<p>مفهوم تمثیلی « خورد گاو نادان ز پهلوی خویش » چیست ؟</p>	۲۹
۰/۵	<p>در سروده زیر</p> <p>ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران بر می خیزند.</p> <p>(الف) کدام سرزمین مورد خطاب است؟</p> <p>(ب) مقصود شاعر از مصراع سوم چیست؟</p>	۳۰

پیروز و نیک فرجام باشید

یا علی (ع)

ردیف	پاسخ نامه
۱	نمط: روش، طریقه / زین نمط: بدین ترتیب مولع: بسیار مشتاق، آکرومند تجلی: آشکار شدن، جلوه کردن تکریم: بزرگداشت، گرامی داشت توسن: اسب سرکش ردا: لباس بلند، جلو باز، بی دکمه
۲	الف) غارب ب) مسلخ
۳	الف) حاذق / ب) محنت / ج) شست / ه) هجیر
۴	خواهید گذشت: دوم شخص جمع فعل امر: بگذرید / مضارع اخباری: می گذرید
۵	«من» نهاد / «شوقی» مفعول
۶	«رود» هسته / «خلق» وابسته
۷	الف) جمله ساده است چون پیوند هم پایه ساز دارد. ب) جمله مرکب است چون پیوند وابسته ساز «که زیرا» دارد.
۸	«را» حرف اضافه است: به هر درویش هدیه ها می داد...
۹	مرتب شده جمله: رهام با خود و گیر تیز رفت ...
۱۰	«غالب» به معنای پیروز، غلبه کننده / هم آوای این واژه، «قالب» است.
۱۱	الف) غنا: توانگری، بی نیازی ب) باره: اسب
۱۲	الف) تشبیه: به دیوانگان مانده بودیم. ب) «کاروانسرا» استعاره از «دنیا» / «کاروان» استعاره از انسان ها
۱۳	خاک مجاز از سرزمین
۱۴	خلق و دلق: جناس
۱۵	شیراوژن: کنایه از بسیار دلاور و قدرتمند / لب به دندان گزیدن: کنایه از مسخره کردن
۱۶	الف) اغراق: کوه آهن یا شنیدن نام افراسیاب آب شود. ب) تشخیص: مقاومت کردن دفترهای شعر ج) تضمین: شکر نعمت نعمت افزون کند (این مصراع از مشنوی معنوی مولاناست که در میان داستان خسرو آمده که تضمین است). د) اضافه تشبیهی: آفتاب فتح

۱۷	الف) ارغوان، سمن، نرگس، شقایق: مراعات نظیر ب) نهاد و نهاد: تکرار (چون دارای یک معناست)
۱۸	به دلخواه دانش آموز است.
۱۹	الف) مردم از مقایسه نادرست طوطی به خنده افتادند زیرا طوطی، درویش بی مو را مانند خود تصور کرده بود. ب) گردآفرید به مانند شیر، دلاورانه از دژ پایین آمد. در حالی که کمربندی به کمر بسته بود و بر اسبی تندرو سوار شده بود.
۲۰	الف) شیطان های آدم نما ب) بازگشت
۲۱	الف) او با وزیر رفت و آمد و دوستی داشت. این مرد پارسی هم فقیر بود و وضع مالی خوبی نداشت که به حال و روز من رسیدگی کند. ب) حریف شکست خورده که تسلیم شده بود، خوار شده و عاجز طلب رحم می کرد.
۲۲	معلم با دانش آموزان صمیمی بود.
۲۳	از ریاکاری برحذر می دارد.
۲۴	ای کاش بزرگی و مناعت در نگرش تو و وجود نهفته باشد نه در آن چیزی که به آن توجه می کنی.
۲۵	صبر و تحمل را در وجود خود می پرورانم.
۲۶	منظور اسب تندرو است.
۲۷	از هم صحبت بد باید دوری کرد هر چند کوچک و ناچیز باشد چون سبب می شود که خود انسان به وسیله او پلید و نادرست گردد.
۲۸	زیرا رهام را اهل بزم و عیش و نوش می داند و برای جنگاوری مناسب نمی بیند و از این که در برابر اشکبوس در حال شکست و فرار شده است، رستم را ناراحت کرده است.
۲۹	انسان نادان، خودش سبب شکست و پریشانی خود می گردد. (از ماست که بر ماست)
۳۰	منظور سرزمین لبنان است. اشاره به به منبع وحی الهی بودن و برخاستن پیامبران از سرزمین جنوب دارد.
نویسنده پاسخ: الهام محمدی	

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد